

Jubileumsutgave

"Gammelt og Nytt"

Nr. 1 2016

Medlemsblad for Båtsfjord Historie og Museumslag

«Gammelt og Nytt» er 10 år!

I år er det 10 år siden den første utgaven av «Gammelt og Nytt» utkom til de 25 daværende medlemmene i laget

Denne utgavens innhold:

Side 3	Lederen har ordet
Side 4	10 år med «Gammelt og Nytt»
Side 6	Årsmøtereferat 2015
Side 9	Båtsfjords syvende Ordfører
Side 13	Årsberetning 2015
Side 15	To Sjømannssanger
Side 17	Resultatregnskap 2015
Side 18	Budsjett 2016
Side 19	Årshjul 2016
Side 20	Foreningsinformasjon

Fullstendig fasade

betingen en flaggstang. Jeg skaffer Dem slaggstenger i stålrør komplett med flagg i forskjellige størrelser til

BIMELIGE PRISER

Stålrørs vegg- og skyvestiger for vegg og tak, samt smijernsporter.

Innhent opplysninger og pristilbud hos

TH. FARSTAD - Båtsfjord

Hovedrepresentant for Nord-Troms og Finnmark

Telf. nr. 116 - 225

Reklame 1961

Lederen har ordet

Torbjørn Tangen

Da er vi atter i gang med et nytt år, der det ser ut til å bli et aktivt år for foreningen. Det er satt i gang med et prosjekt der vi skal få frem Båtsfjords historie i lyset, gjennom intervjuer, bilder og fortellinger som ikke tidligere har kommet frem. Dersom det er noen som sitter på interessante historier, bilder, kart o.l.

fra gamle Båtsfjord, så tar vi i mot alt med stor takk. Alt materiale vil bli kopiert og levert tilbake til aktuelle eiere. Ellers ønsker vi fortsatt bilder som skal brukes til Båtsfjordkalender, da vi nå har behov for flere bilder som kan være aktuelle for kalendere nå og i fremtida!

Håper at medlemmene våre kan være med å rekruttere nye medlemmer. Flott med nye medlemmer som kan være en ressurs for foreninga!

Grasrotandelen

Husk at du kan gi Grasrotandelen din til
Båtsfjord Historie og Museums lag.

Spør etter oss hos din tippekommisjonær eller velg oss på nett
med navn eller vårt organisasjonsnummer: 996 113 191

10 år med «Gammelt og Nytt»

I 2006 ble det første nummeret av «Gammelt og Nytt» utgitt, redaktør var han som ble valgt til leder i mai året før ved en reorganisering av laget, nemlig Alex Bolle, etter hele 30 utgaver valgte Alex i 2014 å gi stafettpinnen videre til Ståle A. Olsen.

På forsiden på den første utgaven sto følgende om «Gammelt og Nytt»:
«Gammelt og Nytt skal være et informasjonsblad for Båtsfjord Historie og Museumslag (BHML) og vi skal prøve å komme ut 4 ganger i året, mars, juni, september og desember. Bladet skal fortelle hva BHML driver med og inneholde gamle historie, intervjuer, bilder og annen stoff m.m.»

Igjennom bladets 10årige historie har man klart å følge dette godt, noe Alex Bolle skriver noe om i sin leder i første utgave i 2007:

«Det forrige nr. ble godt mottatt. Vi fikk tilbakemeldinger fra flere om at de syntes vi hadde gjort en fin jobb med det. Fikk også tilbakemeldinger om at det var lest til og med i USA.»

Noen av de største føljetongene i bladene har vært/er:

- Saken om kjøleanlegg og dampskipskai
- Telegrafvæsenet dagjournal
- Overtakelsen og utviklingen ved Museet
- Ølserveringen ved Skansen
- Båtsfjords Ordførere

I tillegg har mange av historiene omhandlet andre verdenskrig og i fjor høst utkom jubileumsutgaven for å markere 70 år siden frigjøringen og krigens slutt. Dette er den tykkeste utgaven av «Gammelt og Nytt» noensinne, ett blad som ble på hele 44 sider.

Med dette nummer har det blitt utgitt 36 utgaver av «Gammelt og Nytt». Noen ting er stort sett uforandret siden starten, slik som førstesiden og sistesiden med informasjon samt siden med leder. I 2013 dukket de gamle reklamene opp, som fortsatt er en gjenganger innimellom annet stoff. Om noen har ønsker til forbedringer eller moderniseringer så er det bare å ta kontakt, vi er alltid glade for tilbakemeldinger.

En stor takk til alle dere som har vært med å gjøre utgivelsen av bladet mulig igjennom 10 år og som vi håper fortsatt er med framover.

Regning til Kvinneforeningen fra Arnulf Eriksen i 1964

ÅRSMØTEREFERAT FOR 2015

BÅTSFJORD HISTORIE OG MUSEUMSLAG

- Tid:** Søndag 28.mars 2015
Møtet startet klokken 1800 og ble avsluttet klokken 1830
- Sted:** Båtsfjord Museum
- Oppmøte:** Per Johansen, Bodil Persen, Arnulf Grefstad, Torbjørn Tangen, Ståle A. Olsen, Sigurd Løkås, Alex Bolle, Randi Sætre og Bjørn Nesfeldt (fra 1825)
- Åpning:** Leder Torbjørn Tangen ønsket velkommen til Årsmøte
-

Saksliste

Sak 1. Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak: Innkalling og saksliste godkjennes

Sak 2. Valg av møtedirigent og sekretær

Vedtak: Møtedirigent: Torbjørn Tangen
Sekretær: Ståle A. Olsen

Sak 3. Årsberetning 2015

Vedtak: Årsberetningen 2015 godkjent

Sak 4. Regnskap 2015

Vedtak: Regnskapet for 2015 godkjennes

Sak 5. Kontingentfastsettelse

Dagens kontingent er på 300,- og ble sist endret på Årsmøtet for 2012 i 2013.

Vedtak: Kontingenten beholdes uendret

Sak 6. Budsjet 2016

Vedtak: Framlagt budsjettforslag for 2016 godkjennes

Sak 7. Valg av styre

Utenom leder og varamedlemmer som er på valg hvert år, er Gerd-Karin Tobiassen og Ståle A. Olsen på valg i år.

Funksjon:	Navn:	Valgperiode:	På valg:
Leder:	Torbjørn Tangen	1 år	X
Kasserer:	Randi Sætre	2 år (valgt i 2015)	
Sekretær:	Ståle A. Olsen	2 år (valgt i 2014)	X
Styremedlem:	Gerd-Karin Tobiassen	2 år (valgt i 2014)	X
Styremedlem:	Sigurd Løkås	2 år (valgt i 2015)	
Varamedlem:	Bodil Persen	1 år	X
Varamedlem:	Alex Bolle	1 år	X
Varamedlem:	Per Johansen	1 år	X

Vedtak: Samtlige på valg ble gjenvalgt

Sak 8. Innkomne saker

Det er ikke innkommet noen saker til årsmøtets behandling.

Årsmøtet ble avsluttet klokken 1830

TIL
KJØPMANN

Egil Berg

SELVFØLGELIG

Båtsfjords Ordførere – Båtsfjords syvende Ordfører

Sammenfattet av: Ståle A. Olsen

Radmand Sundfær

Etter at Hans Kristian Enoksen gikk av som Ordfører etter to perioder ble Carl Laurits Radman Sundfær valgt til ny Ordfører. Han innehadde rekorden som den lengst sittende Ordfører i Vardø herred helt til Leif Nervik på slutten av 1950-tallet overtok rekorden. Radmand Sundfær er den første Ordføreren i datidens Vardø Herred som er født i Finnmark.

Carl Laurits Radman (Radmand) Sundfær ble født i Vardø den 28. august 1853, han var tvilling, men hans tvillingbror Olaus Radman døde kort tid etter fødselen.

Radmands foreldre var Lars Mikkelsen fra Sundfær på Inderøen i Trondhjems Amt og Martha Jacobsdatter Alme. Foreldrene flyttet mest sannsynlig nordover en gang på 1840-tallet, først til Vardø så til Vadsø en gang på 1850-tallet.

Radmand bor i Vadsø i 1865 med sine foreldre og seks søsken, den yngste 3 år og den eldste 18 år. Faren er Arrestforvarer og de har 2 kyr, 6 sauer og 2 griser. Familien flytter senere inn i fengselets første etasje, men noen av barnene må bo i andre etasje der også arrestantene bor. I 1875 var det 7 arrestanter bosatt i andre etasje, hvorav 2 har merknaden «vanvittig», i tillegg til familien Sundfær på 8 bodde Christian og Hans Ebeltoft (pleiebarn) der, en dreng og ett fattiglem på 55 år. Faren er nu Vaktmester på Fengselet. På denne tiden har Radmand fått seg jobb som Handelsbetjent.

Når Radmand er bare 17 år gammel får han en sønn med den 15 år eldre og gifte kvinnen Kaisa Maria Anttila. Sønnen Frants Oscar som ble født 19. mars 1871 dør allerede året etter.

Ikke nok med at han får en sønn med en gift kvinne i 1871 men den 02. august får han også en uekte datter med Antonie Kristine Gundersen (senere gift Bøgeberg), hun het Lovise Konstanse Sundfær.

En gang før 1885 er hele familien Sundfær flyttet fra Vadsø til Ytre Kiberg, utenom Radmands søster Karoline Marianne som arbeider i Vadsø som husholderske hos familien til Overrettsaksfører Anton Elias Nergaard samt Radmands datter Lovise Konstanse som arbeidet hos den svenske Bakermesteren og Handelsborgeren Petter Henriksen, hennes stilling var Butikkjomfru.

Den 15. oktober 1885 gifter Radmand seg med Fransiska Josefine Carlotte som var født i Vadsø i 1851, hun var datter av Smedmester Zakarias Moe. Hun var enke etter Bakeren Børre Kristoffersen.

Faren Lars driver med forretninger innen fisk, Radmand er Handelsmann hvor også hans bror Ole arbeider, broren Johannes jobber innen Telegrafvesenet og broren Rolf er Fisker.

Samens med Radmand og Fransiska bor tre av søsknene til Radmand. Hans Ebeltoft som var pleiesønn til Radmands foreldre samt Tjenestepiken Anna Persen og Drengen Kornelius Hundseth bor også hos dem.

Kornelius var ikke (så vidt jeg vet) i direkte familie med de tidligere Ordførerbrødrene Jakob og Martin Hundseth, men Kornelius sin far Rasmus Karstensen var oppvokst på en annen tredjedel av gården Hundseth der faren til brødrene Hundseth var vokst opp.

I 1887 blir Carl Laurits Radman (Radmand) Sundfær valgt til Ordfører, han blir gjenvalgt hele fire ganger. Han sitter som Ordfører i 10 år før han går av i 1896.

I Ytre Kiberg bygger Radmand opp en stor virksomhet som i 1891 består av kjøp av lever til sin medisintranfabrikk, fiskekjøp, dampskipsekspedisjon og landhandleri. Broren Johannes bor stadig hos Radmand og arbeider med de ulike forretningene. Fransiskas mor Karen Marie Moe og Grete Menstojærvi som steller hus og dyr bor også hos familien.

Sundfærgården i Kiberg

Radmands bror Rolf er samme år registrert bosatt i Ytre Kiberg og driver med fiskeri og jordbruk, deres mor Martha bor hos han, hans søster Karoline Jakobines sønn Karl Laurits Radmann (oppkalt etter sin Onkel Radmand), hans egen sønn Irgen Peder Bernhard samt en losjerende fisker og en snekker.

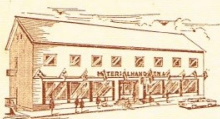
Året etter i 1892 gifter Radmands datter Lovise Konstanse seg i Vardø den 10. juli med Handelsmannen Gullak Brynjulfsen Mugaas. De bor i Vadsø før de flytter til Aurland i Sogn og Fjordane der Gullak er materialforvalter for den kommende utbyggingen av togstrekningen Voss – Taugvand. De flytter senere til Voss der Gullak er Handelsmann og de er i 1910 registrert med 4 barn.

Radmand hadde forpaktningsavtale med Statens Jordsalgskontor om Komagelva, der var han forpakter fra 1893 til 1902.

I 1900 bor Radmand og Fransiska på samme gård som sin bror Rolf og sin kone Amalie, sønnen Irgen Peder Bernhard, søsterens sønn Karl Laurits Radmann, sammen med Radmand og Rolfs mor Martha og Tjenestepiken Elmine Krum. Radmand er fortsatt fiskekjøper og handelsmann, broren Rolf driver med fiskeri og jordbruk og broren Johannes som også bor i Ytre Kiberg fører oppsyn med fiskeriene og er Poståpner, stillingen som Poståpner overtar hans enke Eilerthine etter hans død, en stilling hun innehar fram til 1930.

Radmands mor Martha dør i 1904, hun ble 79 år gammel, fire år senere dør Carl Laurits Radman (Radmand) Sundfær den 09. august som følge av en svulst på halsen. To år senere i 1910 dør hans enke Fransiska. Paret er begravd i Vadsø.

Radmand var nok en av de mest markante skikkelsene i Vardø Herred i sin tid, som langvarig Ordfører, Handelsmann og Fiskekjøper.

MATERIALHANDELEN A/s

Bankforbindelse : A.s Fiskernes Bank, Båtsfjord - Postgiro : 835 61 - Postboks 24

Telefoner :
Butikk og ekspedisjon 89 192
Disponenten personlig 89 191
Trelastlageret 89 193
Disponenten privat 89 194

9991 BÅTSFJORD, den 16. mai 1972

TRELAST - BYGNINGSARTIKLER - MALERVARER - JERNVARER - RØR- OG SANITÆR-UTSTYR - PROPANGASS - FISKERIUTSTYR - R. F. D. GUMMIFLÅTER - FOTOUTSTYR
SOMMER- OG VINTERSPORT - CAMPINGUTSTYR OG REISEEFEKTER - KJØKKENUTSTYR
OG STÅLRØRSMØBLER - GLASS OG STENTØY

ÅRSBERETNING 2015 FOR BÅTSFJORD HISTORIE OG MUSEUMSLAG

Formål:

Båtsfjord Historie og Museumslag stiftet 13. mai 1982 har til formål å fremme interesse og kunnskap om historie og museumsarbeid og dermed påvise sammenhengen mellom fortid, nåtid og fremtid, med særlig vekt på Båtsfjord kommunes historie.

Sted:

Båtsfjord Historie og Museumslags adresse er ved vårt lokalhistoriske museum i Lensmannsgata 4 i Båtsfjord.

Styret:

Styret har i 2015 bestått av følgende personer:

Leder:	Torbjørn Tangen	1 år
Kasserer:	Randi Sætre	2 år (valgt i 2015)
Sekretær:	Ståle A. Olsen	2 år (valgt i 2014)
Styremedlem:	Gerd-Karin Tobiassen	2 år (valgt i 2014)
Styremedlem:	Sigurd Løkås	2 år (valgt i 2015)

Varamedlem:	Bodil Persen	1 år
Varamedlem:	Alex Bolle	1 år
Varamedlem:	Per Johansen	1 år

I tillegg er følgende valgt som Revisor:

Revisor:	Bjørn Nesfeldt	2 år (valgt i 2015)
----------	----------------	---------------------

Styret har i perioden avholdt 4 styremøter.

Ytre miljø:

Laget er ikke til skade for det ytre miljø.

Likestilling:

Det er et poeng å ha likestilling i lagets styre og andre arbeidsgrupper, i styret har det vært 3 menn og 2 damer og på varalisten 2 menn og 1 dame.

Saker:

De viktigste sakene i 2015 har vært:

- Avtale med friomsorgen angående samfunnstjeneste
- Utvendig skraping og maling
- Maling av toalettrom
- «Gammelt og Nytt» nr. 2 Frigjøringsutgaven på hele 44 sider, med utsending til hele Båtsfjords befolkning som var reklamefinansiert
- Bladet «Gammelt og Nytt» utkom 3 ganger i 2015
- Innsamlingen av båtbilder til fiskerirommet er begynt
- 20. oktober ble det bildevisning og historiefortelling etter styremøtet
- Båtsfjordkalenderen 2016 utgitt
- Oppstart av Intervjuprosjektet «Båtsfjords historie»
- Båtsfjord kommune har sagt opp vår samarbeidsavtale og laget vil fra 2017 miste det faste tilskuddet på 60 000,-

Fortsatt drift:

Regnskapet viser at det fortsatt er grunnlagt for lagets drift.

To Sjømannssanger

Hentet fra den lille boken «Viser og Vers»
av P. M. Bye & Co. A.S Oslo

SJØMANSSANGER:

* * * * *

Gafesangerens vise.

Min far var en venn av den russiske tsar,
og min avdøde mor likeså.
Og den yndige Olga, min elskede var
og him'len var deilig og blå.

En november natt kom bolsjevikene som,
vilde tage vårt liv og vårt gods.
Og vi flyktet til fots, og vi slet oss til blods,
ned ad Volga i pram uten lods.

Og jeg minnes så grant da i Volga vi fant
kjære Olga i bølgene blå.
Og mitt hjerte som brant trodde ei det var sant,
derfor lot jeg a' like så godt gå.

En boks kaviar og en gull samovar
er det lille jeg har etter far.
Det var en gave til far fra den russiske tsar
fordi min far var en tapper husar.

Og på fine hoteller jeg nu går og speller
på min ballallallaika.
Fra kveld og til morgen jeg synger om sorgen -
trallallallallallalla.

S J Ø M A N N S S A N G E R:

* * * * *

Jim og jeg.

Jim og jeg var venner alle dager
helt fra den gang vi i vuggen lå.
Jim han hadde aldri grunn til klage
— — alltid heldig, alltid ovenpå.
Lykkelige Jim! Uheldig det var jeg.
Lykkelige Jim! Hvor jeg misunner deg.

Jim og jeg blev glad i samme plige.
Jim fikk ja, men jeg fikk pigens nei!
Jim var smukk. Behøver jeg at si
at det smukke ikke plager meg?
Lykkelige Jim osv.

Tiden gikk, og Jim gikk hen og døde.
Blott en enke etterlot han seg.
Jim nå hviler under roser røde.
Jimses enke — — hun er gift med meg.
Lykkelige Jim! Uheldig det var jeg.
Lykkelige Jim! Hvor jeg misunner deg.

Resultatregnskap 2015

	UTGIFTER	INNTEKTER
Administrative utgifter	19.230,36	275,00
Lokale arrangement	2.174,19	
Kommunale avgifter	4.148,29	
Strømutgifter	18.557,77	
Forsikringer	10.289,00	1.241,00
Lensmannsgata 4, materialer/oppussing	10.268,38	1.681,72
Andre utgifter	1.434,00	
Medlemskontingent		17.400,-
Sponsormidler/gaver		21.361,62
Kulturmidler		3.000,-
Kommunal støtte		60.000,-
Båtsfjordkalenderen	10.224,00	27.075,00
Renter		63,00
Andre inntekter		600,-
	76.325,99	132.697,34
Overskudd	56.371,35	
	132.697,34	132.697,34

Beholdning 1.januar 2015 77.445,03

Overskudd 2015 56.371,35

Beholdning 31.desember 2015 133.816,38

Budsjett 2016

Administrative utgifter	30.000,-	
Lokale arrangement	5.000,-	
Kommunale avgifter	6.000,-	
Strømutgifter	20.000,-	
Forsikringer	10.000,-	
Lensmannsgata 4	31.100,-	
Andre utgifter	2.000,-	
Medlemskontingent		20.000,-
Sponsormidler/gaver		10.000,-
Kulturmidler		3.000,-
Kommunal støtte		60.000,-
Båtsfjordkalenderen		10.000,-
Renter		100,-
Andre inntekter(billetter,bøker)		1.000,-
	104.100,-	104.100,-

Årshjul Båtsfjord Historie og Museumslag

Måned:	Gjøre mål:	Ansvar:
Januar	Intervjuprosjektet «Båtsfjords historie» møte 12. januar på Linken Kalenderarbeidet starter 19. januar	Torbjørn, Per, Randi og Ståle Randi, Per og Ståle
Februar	Styremøte/Arbeidsmøte 02. februar Intervjuprosjektet «Båtsfjords historie» møte 22. februar på Linken Årsmøte søndag 28. februar	Torbjørn og Ståle Torbjørn, Per og Randi Torbjørn, Ståle og Randi
Mars	«Gammel og Nytt 1» (Årsmøteinfo)	Ståle
April	Søknad om kulturmidler og Nærmiljøtiltak (BK)	Randi
Mai	Styremøte/Arbeidsmøte tekster til gjenstander, tirsdag 24. mai	Torbjørn og Ståle
Juni	Båtsfjordmessa stand (samarbeid med BK) 11. juni «Gammelt og Nytt 2»	Torbjørn Ståle
Juli	Båtsfjord i Fest - Besøk tilbys klasse- og slektstreff	Alle
August		
September	Styremøte/Arbeidsmøte «Gammelt og Nytt 3»	Torbjørn og Ståle Ståle
Oktober	Kalenderoppstart 2018	Bodil, Randi, Per og Ståle
November		
Desember	«Gammelt og Nytt 4» Julestyremøte med bevertning	Torbjørn og Ståle Torbjørn og Ståle

Styre i BHM består i 2016 av:

Leder:	Torbjørn Tangen
Kasserer:	Randi Sætre
Sekretær:	Ståle A. Olsen
Styremedlem:	Gerd-Karin Tobiassen
Styremedlem:	Sigurd Løkås
Varamedlem:	Bodil Persen
Varamedlem:	Alex Bolle
Varamedlem:	Per Johansen

Medlemmer:

Båtsfjord Historie og Museumslag har per i dag: 55 medlemmer.

Men vi ønsker oss flere medlemmer!

Bli medlem du også!

Medlemskontingenten for 2016 er kr. 300, - som kan innbetales til
kontonummer: 4930.12.92901, innbetalingen merkes med navn og adresse.

Som medlem vil du få tilsendt medlemsbladet ” *Gammelt og Nytt*”, som
utkommer 3 eller 4 ganger i året.

Stoff til bladet, bilder eller gjenstander til museet:

Har du stoff til «Gammelt og Nytt» så bare ta kontakt, vi er stadig på jakt
etter noe gammelt nytt. bilder som vi kan bruke i Båtsfjordkalenderen, eller
gjenstander til museet, tas også i mot med stor takk.

Kontaktinformasjon:

E-post: hamningberg@hotmail.com	Post- og besøksadresse: Båtsfjord Historie- og Museumslag Lensmannsgata 4. 9990 Båtsfjord
--	---